

Kontrázások helyett — egyetértést!

Jogosnak mondjuk, hogy a termeléshez feltétlenül szükség van anyagra, emberekre és gépekre. Ha valamilyen alkatrészt, vagy anyag hiányzik, akkor zökkenők keletkeznek, zavar támad a termelés mentében. Így igaz. De ne lepődjenek meg, éppen ilyen fontos „kellék” a gazdaság menetében a megértő lélek, a normális üzemi hangulat. Olyan közeget, amelyben az emberek minden idegszálukkal, akaratukkal és energiájukkal a feladatokat egyre jobb megoldásukra képesek koncentrálni.

Alkotó légkört

Gyakran hangoztatjuk, hogy a vezetők teremtse az alkotó légkört. Ugy bánjanak a beosztottakkal, hogy kölcsönös legyen a bizalom és a tisztesség, mert így és csak így képesek egy irányba húzni, egyfelé haladni. De önmagában elégséges-e a vezetők és a beosztottak közötti jó kapcsolatot, a kölcsönös megbecsülés? Nem. Sőt, az előbbiek fontos feltétele: az egymás közötti megértés. Mind a két oldalról, a vezetők és a beosztottak oldalán egyaránt. Ha ez a feltétel nincs meg, a játékszabályok felborulnak.

Ezzel elérkeztem a mondanomhoz: a vezetők között is elégedhetetlen az összhang, a kölcsönös megbecsülés és tisztesség. Ha a vezetői „garnitúrában” támadnak folytonossági hiányok, sokkal nagyobb károk keletkezhetnek, mintha például egy műhelybeli brigádul törzskodna. Egy szegedi vállalatnál tapasztaltam, hogy — ki tudja mi okból — hiányzik a vezetők közötti alkotó együttműködés, és e hiány a vállalat minden porusán érezteti hatását.

Négy helyett — senki

Aprónak tűnő, mégis még ma is beszédtemű jelentőségű dolog hívta fel erre a figyelmet. November hetedikén megünneplésére a vállalat központjában is készültek. A vezetők előzetesen megállapodtak, hogy néhány kiválóan dolgozó embernek kitüntetés adnak az ünnep alkalmával. A személyzeti vezető előterjesztette javaslatát: négy embernek adományozzanak Kiváló dolgozó jelvényt, illetve oklevelet. A pártbizottság titkára és a szakszervezeti tanács titkára két személynek nem javasolta a kitüntetéset. Maradt az a kettő, akinek munkáját elismerésre méltónak találták. Ki is függesztették a neveket, hogy mindenki lássa. Ekkor jött a kontra. Az igazgató kijelentette: mind a négy kapjon, vagy egy se! Végül senki sem kapott kitüntetés. A vezetők közötti egyetértés hiányának a beosztottak látták a kárát.

Gondolom, hogy nem ez az eset a legfontosabb. De menjünk tovább. Ez a vállalat igen fontos cikket termel, amely krónikusan hiányzik. Az iránytá megnyitott kereslet kétszerese a termelésnek. Mit várhatnak a fogyasztók? Azt, hogy a vállalat gyárjai évről évre növelik termelésüket és enyhítenek a mindennapi gondokon. Erre ösztökélik őket egyebek általunk is, amikor jelentős pénzüsszeget juttatott a vállalatnak, hogy bővítsék kapacitásait. Jelenleg jelentős beruházás folyik, amelynek keretében újjáépül az egyik üzem is.

Az ellentétek fékje

Lehet-e azonban jó ütemben előrehaladni, ha hiányzik a vezetők közötti bizalom és együttműködés? Nem. Igen, a vezetők közötti el-

lentétek csak fékeznek, hátráltatják az eredményes gazdasági tevékenységet. Már előre látható, sőt tény, hogy az ideai tervüket nem tudják teljesíteni. Ez viszont nagy kár, mert termékük közérdekű, és nagyon fontos. Vannak objektív okok — hangoztatják most, amikor a bizonyítványt kell magyarázni.

Biztosan vannak ilyenek is. Különösen a munkaerő hiánya látszik annak. De arra gondoltak-e vajon, hogy a munkaerő nem áramlik oda, ahol valami nem stimlel, ahol a vezetők sem érik meg teljesen egymást. Az elmúlt időszakban szinte kicserélődött a központban dolgozó műszaki állomány. Sokan kijelentették, hogy azért mennek el, mert nem érzik jól magukat, ideges a hangulat, és ilyen hangulatban nehéz „élni”. Ezt a tényét a főmérnök is elismerte. Ezt a hangulati tényezőt is, meg azt is, hogy néhány embert sajnál, amiért elment.

Objektív okok közé sorolják azt is, hogy egyik gyár-rukból nem volt megfelelő a gépek nagyjavítása, karbantartása, s emiatt kevesebbet termelnek ebben az esztendőben. Vagy azt, hogy egy népgazdasági fontos beruházás késedelmesen, lassan valósul meg. Nehéz ezeket az okokat elfogadni, s besorolni az elháríthatatlannak közé. Ha minden vezetőt arra „pazarolta” volna energiáját, hogy a termelés menete gördülékenyebb legyen, aligha zárnák hiánnyal az ideai esztendőt.

Elfecsérelt energia

A személyeskedések sohasem vezettek jóra. Különösen nem egy vállalat irányító kollektívájában. Nem is mindig a megtörtént precedensek okoznak problémát, sokszor károsabb az elfojtott indulat, az a rengeteg elfecsérelt gondolat, amelyek irányba semmiképpen sem vezet eredményre, s nem szolgálja azt a célt, amely kívánatos volna az egyén és a közösség érdekében egyaránt. Szinte minden vezető elismerte, hogy a jobb együttműködés nagyobb eredményeket szülhetett volna vállalatuknál.

Nem tudom, miért nem változtattak már az önmaguk körül kialakult ideges hangulaton, ha külön-külön látják annak hátrányos hatásait. Talán addig akarnak várni, amíg vezetőjük nyugdíjba megy? A mindennapi munkában nem lehet várakozni sem annak, aki indulóban, sem annak, aki „maradóban” van. Az együttműködés kulcsát nem egy ember hordja magánál — legyen az igazgató, vagy főmérnök — hanem közösen az egész vezető testület. A vezetői együttműködés nyitja olyan, mint a bankok páncélszobáé. Egy kulccsal nem lehet nyitni, csak közös elhatározással. A vezetőtársak felelőssége igen nagy, mert moráljuk, tevékenységük sajnál, de megmaradt emlékeztetésben. A körséta során meg-megáll, kitör belőle: — Mennyi, de mennyi változás itt is, akár az egész óházában. Egy új Szeged ez...

Vita és vita

A vezetői együttműködés egyebeként sem lehet csak egy irányú, felfelé haladó. Egymással is állandó kapcsolatban vannak a különböző szintek, s a mindennapi munkavégzés során éppen ezek a „keresztszabályok” jelentenek a legfontosabb hajtóerőt. A közös cél érdekében végzett munka nem szenvedhet csorbát azért,

mert hiányzik a megértés. Sajnos, gyakoriak az úgynevezett féltékenységek a vezetői posztokon. A felső harmas vagy négyes közötti tusakodás.

Végezetül pedig szeretném eloszlanni a kételyeket, s nem hiszem, hogy bárki is félreértene. Egy szóval sem támogatja az ember a vezetői közötti elvtelen hajbókolást, amikor mindenki hajszálpontosan egy véleményen van. A becsületes és nyílt vita, a vitaközös mindig is előrevivó volt a munka során. Az ilyen lélek a legtermékenyebb lehet, mert ebben a közegben a vezetők emberek energiája, tudása nem vész kárba. De vita és vita között akad különbség.

Gazdag István

Új magyar — osztrák árucserereforgalmi megállapodás

Hétfőn délelőtt a Külkereskedelmi Minisztériumban dr. Biró József külkereskedelmi miniszter és dr. Fritz Bock osztrák alkancellár, kereskedelem- és iparügyi miniszter aláírta az 1968. január 1-én életbe lépő új, ötéves magyar-osztrák árucserereforgalmi megállapodást. Az aláírásnál jelen volt Beck István nagykövét, a Külügyminisztérium főosztály-vezetője és dr. Kurt Enderl, Ausztria magyarországi nagykövete is.

Az 1972. december 31-ig szóló új egyezmény mindkét fél számára évi 42 millió dollár értékű árucseréről intézkedik.

1968-ban:

Többen üdülnek, mint az idén

A Szakszervezetek Országos Tanácsának Üdültetési Főigazgatósága elkészítette a közvetlen üdültetés terveit. Az elmúlt esztendőben 222 ezer felnőtt és 50 ezer gyermek nyaralt az ország különböző részein. Az 1968-as szezonban az ideinél 11 ezer feljőttel és 4 ezer gyermekkel többen élvezik majd a kedvezményes üdülés lehetőségét.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának Üdültetési Főigazgatósága elkészítette a közvetlen üdültetés terveit. Az elmúlt esztendőben 222 ezer felnőtt és 50 ezer gyermek nyaralt az ország különböző részein. Az 1968-as szezonban az ideinél 11 ezer feljőttel és 4 ezer gyermekkel többen élvezik majd a kedvezményes üdülés lehetőségét.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának Üdültetési Főigazgatósága elkészítette a közvetlen üdültetés terveit. Az elmúlt esztendőben 222 ezer felnőtt és 50 ezer gyermek nyaralt az ország különböző részein. Az 1968-as szezonban az ideinél 11 ezer feljőttel és 4 ezer gyermekkel többen élvezik majd a kedvezményes üdülés lehetőségét.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának Üdültetési Főigazgatósága elkészítette a közvetlen üdültetés terveit. Az elmúlt esztendőben 222 ezer felnőtt és 50 ezer gyermek nyaralt az ország különböző részein. Az 1968-as szezonban az ideinél 11 ezer feljőttel és 4 ezer gyermekkel többen élvezik majd a kedvezményes üdülés lehetőségét.

A nagy út... Távol-Kelet, Moszkva, Szeged

Vasárnap egész napos látogatást tett Szegeden Kertész Ferenc, aki az MSZMP Központi Bizottsága és a Honvédelmi Minisztérium meghívására a Szovjetunióban élő magyar veterán internacionalisták 12 tagú csoportja tagjaként tartózkodik hazánkban. A kedves vendéget — akit a Honvédelmi Minisztérium képviselőjében elkísért újjára Gőndör Tibor főtiszt — Szegeden Ozvald Imre, a városi párt-vegrehajtóbizottság tagja, a városi pártbizottság osztályvezetője, Szórád János, a szegedi helyőrség parancsnoka, Tóth Gyula, a helyőrségi pártbizottság titkára és Kájos Vilmos főtiszt, Fülöp János, az MSZBT városi titkára fogadták, kalauzolták.

A meleg, testvér szeretettel fogadott vendég látogatást tett a helyőrség egyik alegységénél, találkozott a katonákkal, KISZ-istákkal. Délután sétált a városban, ismerkedett nevezeteseivel. Ezt követően a Fegyveres Erők Klubjában beszélgetést folytatott a munkások képviselőivel, valamint Katona István és Sós Károly szegedi veterán internacionalistákkal. A megkapó találkozások után öreg este volt, amikor Kertész Ferenc visszautazott a fővárosba.

Kicsoda Kertész Ferenc, ez a 76 esztendő, hatalmas természetű ember, aki most is frissen mozog, minden érdeklődik, s a kérdésekre szellemen válaszol? Egyike azoknak a magyaroknak, akik ötven esztendővel ezelőtt Oroszországban, a fiatal szovjethatalom védelmében orosz testvéreik oldalán fegyvert fogtak, harcoltak és győztek. Szovjet földön alapított családot, és most, fél évszázad múltán jött el ismét — így mondja — az óházába.

Miért a Tisza partjára?

Hogy miért éppen Szegedet keresie fel? Érthető érzelmi oka van. Édesapja itt született, itt élt és maga is e tájról indult el. A Tisza-part, a város, ha halványulna is, de megmaradt emlékeztetésben. A körséta során meg-megáll, kitör belőle: — Mennyi, de mennyi változás itt is, akár az egész óházában. Egy új Szeged ez...

És lemegy a Tisza partjára. Paskol a vízben, mint egy kisgyerek. Nedves a szeme. Juhász Gyula versora szöki közénk: „A Tisza-parton halkan ballagok, és hallgatom, mit sírnak a habok...”

Értjük érzéseit! Aztán később, még mindig a folyó partján dúdoljuk: Túl a Tiszán jaragnak az ácsok... A népdal, a magyar nótá — ez is szenvedélye. S hogy

(Liebmann Béla felvétele)

Kertész Ferenc az alegység KISZ-istáival beszélget, s átnyújtja a szovjet jelvényeket Nagy Andrásnak, az alegység KISZ-szervezte titkáranak

ötven év múltán olyan szépen beszél magyarul, abban a dal nagyon lényeges.

— Sok hanglemezem van magyar népdallal, nótával. Mindennap énekelek. Hát így...

„Tettem, amit kellett”

— Hogy hol harcoltam? — ismétli a kérdést, aztán izes magyarsággal szövi a mondatokat, csak nagy ritkán keveri orosz szóval, mert nem jut eszébe a magyar megfelelője.

— A Távol-Keleten fogtam fegyvert. Három éven át kellett harcolnunk az ellenforradalmi bandákkal. En páncélvonal parancsnoka voltam, meg is sebesültem. Egyébként nem csináltam semmi különösöt, azt tettem, amit kellett.

Megpróbáltatások, véres harcok, nagyszerű helytállás van mondatai mögött. Amikor a fegyverek elcsúsztak, 1922-ben Moszkvába került, azóta ott él.

— A mesterségem — mondja — gépész, és gépész-mérnök lettem.

Fia, Endre, aki 45 éves, szintén gépész-mérnök. Iván, a 20 éves unoka ugyancsak gépész-mérnök lesz. „A gépészség — mosolyog — nálunk családi hagyomány”.

A második világháború kerül szóba. Véres, nehéz évek, küzdött az egész szovjet nép — és megint győzött. Akkor Kertész Ferenc mint mérnök, Moszkva tervének védelmében vett részt, a vasúti közlekedés zavartalanlágért dolgozott.

Átvett őrség

Az egység klubjában a katonák, KISZ-isták kérdésére életéről, az ötven évvel ezelőtti harcokról mesél. A magyar-szovjet testvéri barátságról, együttműködéséről.

— Kedveseim — így szólítja a fiúkat — csak egy-egy epizódot mondhatok, hi-

szen rövid az idő. Ha az ötven év minden esztendéjéről csupán 2 percet szólnék, már az is száz perc. Nagy az ötven éves út, benne Távol-Kelet, Moszkva és Szeged is.

Amikor abbahagyja emlékezéseit, feláll a deszki Nagy András őrszemélye, az alegység KISZ-szervezetének titkára, és azt mondja: — Kedves, szeretett Feri bácsi! Mi, KISZ-isták kérjük, járuljon hozzá, hogy KISZ-szervezetünk felvegye a nevét. Mert mi, fiatalok példaképünknek tartjuk a veterán internacionalistákat és az őrséget átvesszük tőlük.

Nagy taps, utána csend. Feri bácsi szemüvegét törölgeti, majd megszólal.

— Nem is tudom, mit mondjak ezért a tisztesséért. Köszönöm, köszönöm!... Nem találok szavakat... Kedveseim: korszerű itt is a fegyver, a felszerelés, forgatók mindig jól, becsüléssel. Én büszke vagyok rátok.

Odalép Nagy Bandához, megöleli egymást; a két nemzedék így is találkozik. Aztán Feri bácsi öt jelvényt nyújt át.

— Fiaim, adjátok a jelvényeket azoknak a katonáknak, akik feladataikat példásan végzik.

Később Szórád János, a helyőrség parancsnoka népi himnusz albumot nyújt át Kertész Ferencnek. Az egység életének egy-egy mozzanatát mutatják a fotók, de már benne megölelte Feri bácsi szegedi látogatása is.

— Megint nem találok szavakat — szólal meg Feri bácsi. — Valami olyat szeretnék mondani, ami tükrözi érzéseimet. Köszönöm, testvérem! — és megöleli egymást.

Az idő előroppen, menni, búcsúzni kell. Az egység, a KISZ-isták jövő nyárra hívják és várják Feri bácsit Szegedre. S katonai tisztelettel köszönnek az öreg harcostól, nagy idők részesétől, tanújától.

Morvai Sándor

A SZOT 14 napos turnusokban 27 ezer gyermek nyaralását biztosítja.

A külföldi üdültetésben 19 ezer felnőtt részesül. Egyelőre két hajója van a SZOT-nak, a „Budapest” és a 200 személyes „Szocialista Forradalom”. Mindkét hajó az Alsó- és a Felső-Duna szakaszára jár majd. Ezeket kívül a SZOT a MAHART-tól is bérel hajókat.

A SZOT az üdülők tatarozására és modernizálására 1968-ban 40 millió forintot fordít, amelyből nemcsak az épületeket, hanem a parkokat és a nyári sportszereket is felújítja.

A SZOT hatékony programot dolgozott ki a Csepel Vasművekkel való együttműködésre is. Az ország legnagyobb vasipari vállalata számára Siófokon épül egy 200 személy befogadására alkalmas új üdülő és ehhez épít a SZOT még egy 1500 személy étkeztetésére alkalmas konyhát és éttermet.

A harmadik ötéves terv ideje alatt a budapesti Rózsadombon elkészül még az 500 személyes gyógyüdülő, Gyulán a SZOT és a MEDOSZ beruházásában a 400 férőhelyes gyógyszálló és Balatonszéplakon az „Ezüstparton” a 600 személyes családostól, amely a SZOT és a Vasas Szakszervezet közös beruházása lesz. Épül majd Sátoraljujhelyen egy 500 személyes és Fonyódon ugyancsak egy 500 személyes gyermeküdülő.

Zsolnai László

Januárban próba-népszámlálás

Világnepeesség-számlálást ajánl az ENSZ a tagországoknak, hogy megszerezze a legírsebb nemzetközi összehasonlítható adatokat. Több országban már jövőre, másokban 1969-ben és 1970-ben tartják a népszámlálást, ezt megelőzően pedig — az 1969. január 1-i adatoknak megfelelően — január 3. és 15. között próbaszámlálást végeznek.

— A próbaszámlálást — mondták a Központi Statisztikai Hivatalban — a lakosság 2 százaléka, mintegy 200 ezer emberre terjed ki. Az ötezernél nagyobb lélekszámú településeken általában minden 50-ik háztartást nézik meg az összeírók.

Az 1968. januári próbaszámlálás adatait a KSH csak statisztikai célra használja fel. A kiválasztottakat megkeresik a lakás adatait, az egyes helyiségek alapterületét, felszerelését, fűtéslehetőségét. A személyi adatok között az is szerepel majd, hogy az összeírt személy hány alkalommal látogott a lakóhelyé. Összeírják azt is, hogy a megkeresett mennyi lakbért fizet, mennyi a lakbepótléka és milyen a rádiója, televíziója, van-e magnetofonja, motorkerékpárja, gépkocsija, telefonja és háztartási gépe? Feltesznek majd az összeírók a foglalkozással és munkaidővel kapcsolatos kérdéseket is.